

tovo so med Veneti bili pomešani Slovenci, ali pa je ta beseda prišla do njih od sosednih slovenskih Karnov in Norjancev.

Da še enkrat pridem na sufiks ez, zato omenim, da ga v latinščini najdem v sufiksu ex, ali pravilniše: egs (egis), postavim: remex (remegs), genitiv: remigis, od osnove: remo, ktera je sorodna s slovensko: lemez, remus, in lemež, drevo, na katero je plužno železo nasajeno, pa tudi: orno železo. Prvotni obliki celó blizo je sufiks ig v gori omenjeni besedi: kotrig; dalje besede na iga.

Slovansko slovstvo.

* **Album z dvesto fotografičnimi podobami slavnih in izvrstnih Slovanov.**

O naročilu na to zbirko slavnih slovenskih mož smo prejeli sledeče

V A B I L O.

Pretekla je ena najzanimiviših dôb zgodovine slovenske. Po občirni Evropi raztreseni udje velike slovenske rodovine so se snidli v svetem carskem mestu Moskvi, da si izrazijo čustvo skupnosti in bratinstva, ktero navdaja vse narode slovenskega jezika.

Med možmi, ki so se sèšli v Moskvi, bilo jih je mnogo, ki jih vsak Slovan ponosno imenuje svojce; vendar je bila to le mala množica onih slavnih možakov, ki so dika slovenskemu narodu in se na obnebji slovenske omike in vede lesketajo kot predboritelji.

Lastnika podpisane založnice so nagovarjali na Ruskem od več strani, naj podobe (slike) vseh slovenskih prvakov v skupni zbirki na svetlo dá. Da se to zgodi, želi gotovo tudi ves ostali svet slovenski; zato nas je volja zadostiti tem željam s tem, da v podobah in pismu svetu slovenskemu pred oči stavimo

galerijo slavnih slovenskih mož, sedaj živečih.

Album, izvrstno lično napravljen in bogato pozlačen, bode obsegal 200 podob po najboljih natornih posnetkih. Na zadnji strani vsake podobe bode kratek življenjepis dotičnega moža v tistem jeziku, ki ga govori naročnik (ali hrvaški, česki, slovenski itd.).

Kakor zmerna cena krasnega, 200 podob obsegajočega albuma kaže, je dragemu početu treba obilnega števila naročnikov, pa se tega tudi temveč nadjamo, ker naš namen, izdati ta album, bil je sprejet z veliko in živo radostjo, in ker smo si v svesti, da vzajemno delo bratinstva in skupnosti najde podpornikov obilo.

Podpisana založnica, ki je od pričetka svojega od leta 1861. izdala mnogotera dela za slovstvo in umetnost, ktera so bila z veliko pohvalo sprejeta, in je zato pri izložbi trojedne kraljevine bila poslavljenja z dvema srebrnima svetinjama (najvišo odliko), porok je že samo po sebi, da bode album prekrasen v vsej obliki, vsaka slika izvrstna in življenjepis resničen.

Pogodbe naročilne.

Podpisi na naročilo se začno sprejemati 15. dne t. m. in trajajo do zadnjega dne prihodnjega meseca avgusta. Razun naročenih iztisov se družih bode le malo natisnilo, in v knjigarnah album ne bode na prodaj.

Naročnina na en album z 200 slikami in življenjepisu znaša 48 gold. nov. den. Kdor se naroči, naj z naročilom franko pošlje 18 gold. Po tem prejme 50 podob. Ostalih 150 slik prejme v 3mesečnih pošiljatvah po 50 slik. Tako naročniku doide v kratkem času celo delo. Vsak mesec, ko se naročnikom pošilja po 50 slik, se po poštnem povzetju vzame 10 gold. na račun naročnikov.

Vsak slovensk rodoljub, ki nabira naročnike in nabere 12 podpisov, prejme na 12 iztisov 1 iztis za nadarek brez plačila.

Vsak naročnik naj svoje ime in stanovališče tako zapiše, da se lahko bere, da potem pri razpošiljanji ne bode pomót.

Posamezne podobe ali oddelki tega albuma se ne prodajajo.

Na Dunaji 10. julija 1867.

Slovanska literarno-artistična založnica

Abela Lukšiča

na Dunaji, Josefstadt, Donaugasse Nr. 6
v 1. nadstropji.

* *Květy.* — Tako se zove zabavni in podučni časopis česki, ki se je z začetkom t. m. premenil v veliki tedenik s podobami (slikami) jako izvrstnimi. Prvi listi donajajo podobo Jlija Marka, voditelja vstajnikov bulgarskih, Krca Petrovića, družega predsednika senata črnogorskega itd. Vredjuje ta časnik Viteslav Halek, naročnino sprejema knjigotiskarnica dr. Ed. Grégra v Pragi, ktera po pošti za četrt leta znaša 1 gld. 80 kr., za pol leta 3 gld. 60 kr.

Na Mravljiškem vrhu.

Kaj se beli tam na gori
Med grmovjem in med bori,
Je li groblja, je li sneg?
Groblje v kraji tistem ni je,
Burja studna več ne brije,
Davno kopen je že breg.

Skala je, pečina krasna,
Ž nje se — so vremena jasna —
Vidi zemlja kranjska vsa.
Zemlja kranjska, zemlja blaga,
Duši moji milodraga,
Bodi mi pozdravljena!

Ti si knjiga svetu dana
Vredna biti vsemu znana,
Pa kdo v tebe vprè oči!
Redek le je, da se zmeni,
Kaj je v tebi, in te ceni,
Kakor gre, po vrednosti.

Ti si njiva, ki gnojila
Jo je vojsk in bojov sila
Mnogo let nenehoma;
Njiva, ki so jo orala
Kónj kopita, in teptala
Ji vsejana semena.

Ti si raka, kjer Posavci,
Kjer Primorci, kjer Podravci,
Ki so za-te padli, spé.
Njih desnica tri sto let je
Turku krhala početje,
Kdo pa jim kaj hvale vé?

Srečna torej si ti skala,
Da priroda ti ni dala
Srca občutljivega.
Mirno gledaš v dalje zračne,
Al so čiste, al so mračne,
Al vihar po njih divjá.

„Ah, predragi! ah ne sodi
Me tak krivo; veren bodi:
Tudi jaz imam srcé;
Tudi jaz vem razločiti
Ino morem občutiti,
Kaj je blagor, kaj gorjé.“

„Gledala sem s te višine
Divjih rojev klete čine,
Ko si svet delili so;
In smem reči, da storilo
Se je tudi meni milo
Nad krivico prehudó.“

„Slišala sem zdihe vroče
Dedov tvojih, ko jim koče
Palili so nad glavó;
In tud mene je bolelo
Srce, ko mi je donelo
Njih jokanje na uhó.“

„Dnevi sparni so varili
In nalivi mi kalili
Stene neopažene.
Vihte strašne so bučale,
Da bi skor me omajale,
Pa ganila nisem se.“

„Glej! strel moč me ni razklala,
Vlagi, toči v bran sem stala,
Stoj udarcem tudi ti.
Če nadzvezdne pa oblasti
So ti namenile pasti,
Padi, — zakon ti veli —“

Skala! čuj prisego mojo:
Zvršiti naročbo tvojo
Vse vse dni se trudil bom.
In ko bela smrt me grudi —
Mož beseda — bode tudi
Zadnji zdih moj: Bog in dom!

Fr. Svetličič.

Sporočilo o VII. odborovi seji slovenske Matice v Ljubljani.

(Konec.)

Točka 2. v tajnikovem sporočilu se je na besedo g. Praprotnika, naj se akademijina knjižnica nikar ne izpusti, rešila po dr. Costovem nasvetu: da se pošiljajo Matičine knjige, vsake po trije zvezki, predstojništvu, da sprejame prvi zvezek v akadem. knjižnico, druga dva pa podeli v imenu g. dr. Muršeca najpridnejšima Slovencema, ki se učita na akademiji zagrebški.

Ker je zemljevidov nekaj še, se gledé na 3. točko sklene, da se pošlje g. ustanovniku prošeni zemljevid, in gledé na 4. točko po dr. Bleiweisovem predlogu, da se omenjeni ustanovnik prepíše med letnike in se mu za zdaj všteje letnina po njegovi prošnji, dasiravno utegne ta primerljaj, kakor prav opomni dr. Costa, velike pomembe vprihodnje biti Matici slovenski.

Knjiga „štirje letni časi“ naj se vsem sploh prodaja po 1 gld. nov. den. in „Rudninoslovje“ po 40 kr. — „Koledarju“ naj ceno nastavita predsednik in tajnik, „Slovensko-česki slovnici“ pa naj jo ugame predsedništvo s tajništvom in pisateljem vred. — Tudi letos naj se pošljejo vsem udom, ustanovnikom in letnikom vse Matičine knjige, zato naj se prodajajo vsem po prodajalni ceni. Le njemu, ki ob enem kupi najmanj 5 iztiskov, se prepusté po ceni, po kateri jih dobivajo bukvarji. To isto ima veljati tudi dijakom. Letošnje tri knjige dobijo tudi novi družniki, kateri pristopijo še do novega leta 1868.

Blagajnik dr. J. Zupanec poroča o računu in proračunu, ki se odobrita oba, in g. J. Vilhar pové, da se je blagajnica z računi trikrat pregledovala, in da se je našlo vse v dobrem redu. Razun tega pové

g. blagajnik, koliko se je doslej izdalo, koliko bi se bilo smelo, in koliko je še tega ostalo v Matici, pa tudi, koliko je družnikov, ki so na dolg z ustanovnico in letnino, češ, da se podvizajo s plačilom. — Gosp. knjižničar prof. Vavrú pové, koliko je letos pridobila Matica knjig, ki bodo naznanjene v letopisu. Zlasti lepo darilo so ji g. dr. Vojskove knjige, ki jih je prejela od Mohorjeve družbe. Vvrstilo se je knjižnici koj 122 zvezkov, ki so pisani ali v slovanskih narečjih ali pa v slovanskih zadevah. Največ jih je slovanskih. Mnogo pa — 155 zvezkov — je šolskih in pedagogičnih, ktere naj bi se po njegovem nasvetu podarile nekaj mestni glavni šoli pri sv. Jakobu, nekaj pa c. k. gimnaziji, in dr. Bleiweis nasvetuje, da se g. dr. Vojsku pošlje pismena zahvala v imenu slovenske Matice, kar zbor hvaležno pritrđi.

Žrebovanje določi, da izstopijo letos izmed ljubljanskih odbornikov gg. dr. E. H. Costa, Anton Lésar, Andrej Praprotnik in Jožef Marn; izmed vnanjih pa gg. Juri Grabrijan, Matej Pirec, dr. Št. Kočevar, France Cegnar, Matej Cigale pa dr. France Miklošič.

Gosp. Fr. Hafnerju, učitelju v Slovenjem gradcu, se je na vprašanje: Bi li Matica hotela izdati „steno grafijo slovensko?“ — sklenilo odgovoriti, da naj pošlje spis, da ga prej pogleda v to naprošen odsek in presodi po pravilih; da je pa z ozirom na to, kako važna je ta knjiga za sedanjí čas, in da se enaki spisi navadno ne dajo na svetlo brez podpore, Matica pripravljena vsaj podpirati njeno izdajo, ako rokopis potrdijo presojevalci izvedenci.

Gosp. A. Lésar predlaga, naj se III. občni zbor skliče na sredo 7. avgusta t. l., in predlog se enoglasno sprejame, in izreče se želja, da se obhaja po navadi dopoldne s cerkveno slovesnostjo in popoldne z večerno veselico v čitalnici.

Naposled nasvetuje g. A. Lésar, da odbor izmed sebe izbere odsek, da: a) sestavi imenik knjig, ktere Matica želí izdati, b) nakaže pot, po katerem si ona najhitrejšje priskrbi najboljših dotičnih rokopisov, in c) o tem svojem poslu poroča v prihodnji odborovi seji. — Dr. Bleiweis misli: naj bode odsek izmed vseh slovenskih odbornikov, dr. Costa pa skaže, da je k vspešnemu delovanju treba, da se ta odsek izvoli le izmed ljubljanskih odbornikov, in temu naj svetujejo tudi vsi drugi. Nasvetuje tedaj, da se izvoli pet odbornikov ljubljanskih, kateri naj bi sporočilo svoje litografvano poslali tudi vnanjim, in po tem poročali odboru, in izvolijo se po večini glasov gg. dr. Bleiweis, dr. Costa, prof. Lésar, Marn in Vavrú.

Pri tej priliki pa stavi dr. Bleiweis drug predlog, ki naj bi ga predsedništvo s tajnikom vzajemno skušalo dovršiti, predno se zbere odsek, in sicer: a) da si Matica pridobi poezije V. Vodnika in b) J. Vesela Koseskega. Prve je imel g. M. Kastelec, ki jih je prodal bukvarju Otonu Wagnerju, od ktere ga bi se mogle dobiti v last. Zastran drugih naj se obrne do slavnega pesnika samega, da ji privoli, ker je posebno v blagor šolske mladine silo želeti, da bi se dobivale njegove cenjene poezije zbrane v enem zvezku. Predlog se enoglasno sprejame.

Na to g. prof. Marn še omeni, da bi — gledé na prof. Žepičevo latinsko čitanko in na prof. Ladislavovo slovnico latinsko — gotovo prav dobro bilo, ako bi mislil kdo na sestavo slovensko-latinskega in latinsko-slovenskega slovarja ter se je hotel poprijeti. In g. B. Raić naznani, da se „Slovenski Štajar“ sicer pridno spisuje, da pa gotovega o njem zdaj še nič ne more povedati.